

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

**Regvlarvm Vtrivsque Ivris Cvm Ampliationibvs Ac
Limitationibvs**

Dueñas, Pedro

Venetiis, 1566

Regvla CL.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-63213](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-63213)

Et limita hanc regulam duobus modis, ut per Felin. in d. c. sicut dicitur
 gnum. nu. 7. Eandem regulam limitat 5. modis idem Felin. in c. j. nu.
 me. 5. de offic. deleg. Eandem regulam cum 7. limitationibus, ubi la-
 tissime tractat eius materiam, ponit Ludo. Carrerius in pract. crimi-
 nali, in titu. de homicidio. in §. circa. el. ij. nu. 163. cum seq. fol. 106
 col. ij. Eandem regulam cum duodecim limitationibus ponit Phil.
 Deci, in c. j. nu. 43. vsque ad nu. 60. de offic. delega.

REGULA CL.

CONTRAHENTES matrimonium in gradu prohibito, ipso
 iure bona ipsorum debent publicari. Hanc regulam probat, tex. in
 Authen. incestas. C. de incestis & inutilibus nupti. & in auth. eod.
 titu. in §. j. colla. 2. in c. cum secundum. de hæreti. lib. 6. De iure re-
 gio est text. in l. 3. titu. 18. par. 7. Circa quam regulam vide Didacū
 de Conarruias in 4. lib. Decreta, in 2. par. c. 6. §. 3. nu. 5. Nicol. Boe-
 ti in decisione. 264. nu. 13.

- 1 Amplia primo ut procedat, etiam non solum si nuptias contra-
 hant, verum etiam si accessum habuerint ad consanguineas vel ad
 Moniales, ut in clem. j. de consangu. & affini. & ultra amissionem
 bonorum sunt ipso iure excommunicati, ut ibi dicit. & ita notabili-
 ter tenet egregius Doctor Jacobus de Simancas in libr. suo institu-
 tionum catholicarum. c. 40. maxime in. nu. 5.
- 2 Limita primo, nisi isti habuerint liberos ex alio matrimonio: nã
 tunc, licet pater vel mater amittant bona, non acquiruntur fisco, sed
 aliis liberis: ut in d. Authen. de incest. nup. & in d. Authen. incestas.
 C. cod. titu.
- 3 Secundo limita, quando mulier vel maritus ignoranter contraxe-
 runt, vel commiserunt incestum. Ita notabiliter tenet glo. in d. clem.
 in verbo, scienter. de consangu. & affinita. ubi probat, qd ille qui
 in gradu prohibito matrimonium ignoranter contraxit, non incidit
 in poenam illius clem. licet postea sciuerit & cohabitauerit, cum
 ab initio nuptiarum illud sit referendum, quam gloss. approbat Fe-
 lin. in c. examinata. nume. 7. de iudi. Covarru. in d. §. s. nume. 19. si-
 milis est gloss. in c. decreuit in gloss. fina. de hæreti. lib. 6. quas gloss.
 ultra Philip. Franc. ibi, sequitur Io. Ccrasi. in l. naturaliter. in §. ni-
 hil commune. in regu. 25. nu. 5. ff. de acquiren. poss. pro qua opinio-
 ne est text. in l. ij. titu. 18. par. 7. & ultra docto. in d. clem. idem te-
 net Didacus de Castillo, in l. 86. Tauri, colum. ij. Xuarez in l. j. titu.
 (de las ganancias) lib. 3. fori. Pro qua opinione allego text. in c. si
 virgo. 33. q. ij. & in l. qui contra. C. de incestis, & inutili. nupt. ubi
 probatur qd quando matrimonium illicitum est consummatum, tunc
 mulier quæ sciuit ius, vel factum, vel alterum tantum, prohibetur
 dotem datam repetere, & applicatur fisco: sed si mulier ignorauit
 ius vel factum, sine dubio potest repetere dotem, ut in l. si cum
 dotem. in §. final. ff. sol. matrimo. Hanc opinionem tenet Barto.

In l. fina. nu. 4. ff. de condit. sine causa, & in l. si adulterium cum incestu. nu. 11. ff. de adult. Ias. in additio. ad Christophorum in §. fina. nu. 16. Instit. de nup.

Circa quam limitationem est notandum, an filij nati ex tali matrimonio sint legitimi. gloss. in d. l. qui contra. mouet hanc questionem, & determinat, qd si vtrique ignorauerunt impedimentum, tunc essent legitimi, vt in l. qui in prouincia. in §. diuus. ff. de ritu nuptiarum, sed vbi alter eorum sciuit impedimentum, filij non sunt legitimi, sed quo ad ignorantem, sic. quam gloss. sequitur ibi Bald. in ij. lecta. nume. 2. Cin. nu. 8. Salic. nu. 5. Bartol. in d. l. fina. nu. 4. ff. de condit. sine cau. & ibi Ias. col. fina. in fine. Alexan. in additio. ad Bartol. in d. l. si adulterum. nu. 11. ff. de adulte. Odo. in d. l. qui contra. nume. 7. Contrariam opinionem, imo qd si vnus eorum tantum ignorauit impedimentum, filij isti sint legitimi quo ad vtrunq. parentum, tenet glo. in c. cum inhibitio. in §. in verbo, si ambo. de clandest. despon. & in c. referente. in verbo, ignorantiam, qui filij sint legit. in c. cum ciuitate. xxxiiij. q. j. per text. qui hoc probat in c. ij. & in c. ex tenore. qui filij sint legit. ad idem est text. in l. duobus. ff. de libe. cau. quia monstrum esset, si aliquis esset partim legitimus, & partim illegitimus, sicut qd aliquis esset partim seruus, & partim liber, vt in d. l. si duobus. & dictum illarum gl. sequitur Iacobus de Aren. in d. l. qui contra. nu. 3. & ibi Bal. sibi met. contrarius, in j. lect. nu. 4. vbi dicit hoc esse notatu dignum vt procederet de iure Canonico. & hoc etiam tenet ibi Alberi. nu. 2. Anchara. in c. j. col. j. de constit. & in consi. clxxxiiij. Bar. titubanter & sibi met. contrarius in Auth. de incest. nup. in princip. colla. ij. Abb. in d. c. ij. nu. 1. Præpo. in d. c. cum inhibitio. nu. 7. vbi dicit non obstare, l. qui contra, quia illa lex loquitur quo ad poenam irrogandam in personas ipsorum qui contraxerunt incestas nuptias: non autem irrogandam in personas filiorum, vt sint legitimi. In qua questione sic distinguendum puto, qd aut matrimonium est contractum in facie ecclesie, aut clandestine, si in facie ecclesie, & alter eorum habuit bonam fidem, tunc proles est legitima, & procedunt gloss. iuris Cano. ita tenet Anchar. in d. c. ii. nu. 6. & in d. c. ex tenore. nu. 2. & ibi Abb. nu. fin. idem Anchar. in d. c. cum inhibitio. nu. 17. Anto. de Rosellis. in tracta. de legitima. lib. j. in §. de matrimonio putatio. nu. 4. Ludo. de Sardis. in tracta. de natura. libe. in ij. par. in §. de legitimatione per putatum matrimonium. nu. 1. Et hæc distinctio approbatur de iure regio per tex. in l. j. titu. 17. par. 4.

- 3 Tertio limita, non procedere in sponsalibus, sed requiritur qd matrimonium sit carnali copula consummatum, vt in c. & si necesse. de donario. inter virum & vxor. quem rex. ita intelligunt ibi Anto. Abb. & Præpo. Bal. Nouel. in tracta. de dote, in 1. parte, nu. 3. verba secundus. & in nu. 7. verbi, sextus casus. in fin. Couartu. in d. §. viij. numero 20.

- 4 Limita quarto, non procedere de iure Regio, nam de iure Regio medie.

Regulæ vtriusque iuris selectæ. 78

medietatem bonorum tantummodo amittunt. Vt in l. 5. tit. 16. & in l. 6. tit. 18. lib. 8. ordina.

Et circa hanc regulam, vltra supradictum casum in quo confiscatio bonorum fit ipso iure, vide decem casus per Matthe. de Afflic. in constitutio. Neapol. lib. j. Rubr. 2. nu. 15. Et 49. casus ponit Fran. Lucas de Parma in tract. de fisco, & eius priuileg. in 2. parte prin. per tota. Et 61. casus ponit Chassanæ. in consue. Burgun. in tit. Des confiscations j. §. j. Rubr. 2. nu. 10. cū sequen. fol. 89. col. j. Nouissime & melius quam alibi in iure ponit 250. casus Ludouicus de Cresso les in tractatu, in quibus casibus iure Ciuili omnium bonorum vel partis publicatio sit indicata, a pagina tertia vsque ad paginam finalem, vbi per paginas 90. ponit supra dictos casus.

REGVLA CLI.

CONTRACTVS factus ab vxore sine licentia mariti, nõ valet. Hanc regulã probat tex. in l. 13. tit. 1. Fori. quæ leges declaratur & intelligitur per l. 244. Styli. idem etiam disponitur in l. 55. Tauri. Circa quam regulam vltra Castilium & Doct. in d. l. 55. & Mat. talium in gloss. ad d. ll. Fori. vide Ioan. Bernard. in regul. 455. Pala. Roin. in repe. Rub. de donatio. §. 68. m. 6. Couarru. in Epitome 4. lib. in 2. parte, cap. 7. §. j. nu. 1.

Hanc regulam limitat decem modis Rodericus Xuarez in l. 13. tit. (De las leudas,) per totam, folio 44. cum aliis. Eandem regulã ampliat quinque modis, & limitat 18. Chassanæ. in cõsuetu. Burgun. in tit. (Des droirs.) Rub. 4. §. j. nu. j. cum aliis. fol. 127. col. 4. v. que ad fol. 130. & ibi notabiliter tractat materiã. Et circa hanc regulã vide And. Tiraquell. in legi. connubia. in gloss. 2. nu. 2. vbi per totam gloss. tractat materiã: & in gloss. 3. nu. 28. vsque ad finẽ ponit duas & viginti quæstiones circa hanc regulam, & in gloss. 4. ponit, an maritus per alium consensum prestare possit, & in glo. 5. ponit, an autoritas mariti debeat esse expressa vel tacita, & in gloss. 6. ponit quinque & triginta quæstiones circa hanc regulam, per totam: Et sic in effectu ex his omnibus possunt sumi quinquaginta limitationes ad hanc regulam.

REGVLA CLII.

CONTRAX regulariter non amittit causam principalẽ, sed condemnatur in expensis. Hanc regulam probat text. in l. prope randum. in §. si autem. C. de iudic. vbi sæpenumero cotumax vincit in causa etiam absens, si actor de iure suo non probauit. facit etiã tex. in l. & post edictum. ff. de iudic. est elegans tex. in l. diui fratres. in §. j. ad fin. ff. de libera. causa. vbi sæpenumero secundum seruum absentem, qui patitur causam status, fertur sententia. Hanc regulam